



---

VERSENYTANÁCS

---

VJ-147-016/2009.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a R. Z. ügyvezető (Debrecen) által képviselt **ALASZKA Kereskedelmi Kft.** (Debrecen) kérelmezőnek az **ÉLÉSKER Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** (Gyula) kérelmezett feletti irányítási jogának megszerzésével megvalósuló összefonódás engedélyezésére irányuló kérelme tárgyában tárgyaláson kívül meghozta az alábbi

**határozatot**

A Versenytanács engedélyezi, hogy az ALASZKA Kereskedelmi Kft. megvásárolja az ÉLÉSKER Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. 100% mértékű üzletrészét és ezáltal közvetlen irányítást szerezzen kérelmezett felett.

A Versenytanács az engedély iránti kérelem késedelmes benyújtása miatt 4.900.000 Ft (Négy millió-kilencszázezer forint) bírság megfizetésére kötelezi az ALASZKA Kereskedelmi Kft.-t.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézhezvételtől számított harminc napon belül kérhetik a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtható keresettel.

**Indokolás**

**I.**

**A vizsgálat indításának körülményei**

1. Az ALASZKA Kereskedelmi Kft. a 2009. augusztus 31-én kötött Üzletrész adásvételi szerződésben foglaltaknak megfelelően megvásárolta az ÉLÉSKER Kereskedelmi Kft. üzletrészeinek 100%-át (Vj-147/2009. sz. irat). Az üzletrészek megvásárlásával az ALASZKA Kereskedelmi Kft. egyszemélyes irányítási jogot szerzett az ÉLÉSKER Kft. felett, a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 23. § (2) bekezdés a) pontjában leírt módon (többségi tulajdon- és szavazati jog).
2. Az Üzletrész adásvételi szerződés szerint a megvásárolt üzletrészek tulajdonjoga – így a társaság irányítási joga is – a szerződés aláírásával száll át a vevőre, jelen eljárás kérelmezőjére.
3. A tulajdonos-változást a Cégbíróság 2009. október 7-én, de 2009. augusztus 31-i hatállyal jegyezte be (Vj-147/2009. sz. irat).

4. 4. Az ALASZKA Kereskedelmi Kft. kérelme a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2009. november 19-én érkezett. A kérelem a tulajdonosváltás cégbírósi bejegyzésének dátumát, mint a kérelem benyújtását megalapozó történést említi.
5. A kérelem hiányosságaira való tekintettel a vizsgáló a 2009. december 4-én kelt Vj-147-002/2009. számú végzéssel – 2009. december 21-ig szóló határidő tűzésével – hiánypótlásra szólította fel a kérelmezőt. Az ALASZKA Kereskedelmi Kft. 2009. december 17-én kelt, a GVH-hoz 2009. december 22-én érkezett kérelmében kérte a hiánypótlásra rendelkezésre álló határidő meghosszabbítását. A GVH 2009. december 22-én kelt Vj-147-004/2009. számú végzésével a hiánypótlásra nyitva álló határidőt 2010. január 21-ig meghosszabbította. A kérelmező 2010. január 21-én adta postára a hiánypótlást, amely 2010. január 25-én érkezett a GVH-hoz (Vj-147-005/2009. sz. irat). A hiánypótlás azonban nem volt teljes. A kérelmező végül a 2010. február 2-án a GVH-hoz érkezett hiánypótlás-kiegészítéssel tett megfelelően eleget a hiánypótlási kötelezettségének (Vj-147-006/2009. sz. irat).
6. A kérelmező álláspontja szerint az összefonódás kizárólag a belföldi piacot érinti, annak is egy viszonylag szűk szegmensét, ezért azt nem jelentette be sem más ország versenyhatóságához, sem az Európai Unió versenyhatóságához. (Vj-147-005/2009. sz. irat)  
A vizsgáló birtokában nem volt olyan adat, vagy információ, ami az ügyfél álláspontját megkérdőjelezte volna.

## **II. Az ügyfelek**

### **II.1. Kérelmező**

7. Az ALASZKA Kereskedelmi Kft.-t természetes személyek alapították 1989-ben és jelenleg is négy magánszemély tulajdonában van.
8. Az ALASZKA Kereskedelmi Kft. fő tevékenysége élelmiszer- és vegyi áru nagykereskedelem, további tevékenysége élelmiszer- és vegyi áru kiskereskedelem. A vállalkozás 2008. évi 8,63 milliárd forintos árbevételének mintegy 30%-a kiskereskedelmi tevékenységből, a fennmaradó rész a nagykereskedelmi tevékenységből származott (Vj-147-005/2009 sz. irat).  
Az ALASZKA Kereskedelmi Kft. debreceni nagykereskedelmi raktárral, valamint több, frekvenciált helyen lévő kiskereskedelmi üzlettel rendelkezik. A nagykereskedelmi raktár a kezdetektől a helyszínen is kiszolgál – nem csak a REÁL rendszerhez tartozó – kiskereskedőket, C+C rendszerben, de fogyasztók kiszolgálását a raktárból nem végzi. A C+C szolgáltatást elsősorban Hajdú-Bihar megyei kiskereskedők, valamint szomszédos megyékben tevékenykedő kiskereskedők veszik igénybe.  
A vállalkozás, valamint 7 további élelmiszer- és vegyi áru nagykereskedő vállalkozás a tulajdonosa a REÁL Hungária Kft-nek, egyúttal a REÁL rendszerének nagykereskedelmi régiós partnere, regionális nagykereskedelmi központja a Hajdú-Bihar megye, Heves megye, Jász-Nagykun-Szolnok megye északi része területben meghatározható régióban. A REÁL, valamint a ReálPONT hálózathoz csatlakozó régióbeli kiskereskedők a rendszerhez az ALASZKA Kereskedelmi Kft-vel kötött megállapodás útján csatlakoztak.

9. A kérelmező vállalkozás egy vállalkozást irányít közvetlenül, ez az ALASZKA 2000 Kft (4030 Debrecen, Vágóhíd u. 4. B. ép.). Az ALASZKA 2000 Kft-ben az ALASZKA Kereskedelmi Kft-nek 96,5%-os szavazatot biztosító részesedése van, vagyis az ALASZKA 2000 Kft. az ALASZKA Kereskedelmi Kft. egyszemélyes irányítása alatt működik. A leányvállalat létrehozásának célja az ALASZKA Kereskedelmi Kft. tevékenységének profiltisztítása volt. A leányvállalat az ingatlanügyletek területén tevékenykedik (ide értve a bérbe adást és a bérbe vételt is). Ennek céljából az ALASZKA 2000 Kft. tulajdonába kerültek az ALASZKA Kereskedelmi Kft. ingatlanai. Ezzel lehetőség nyílt arra, hogy az ALASZKA Kereskedelmi Kft. már csak élelmiszer- és vegyi áru kereskedelemmel foglalkozzon.
- Az ALASZKA 2000 Kft. tulajdonában áll az ALASZKA Kereskedelmi Kft. központi nagykereskedelmi raktára és négy olyan egység (Debrecen, Derecske, Egyek, Tiszacsege), amelyben a REÁL láncba tartozó kiskereskedelmi egység működik az ALASZKA Kereskedelmi Kft., mint bérlő működtetésében. Az ALASZKA 2000 Kft. ezen kívül bérbeadás útján hasznosít még 11 kiskereskedelmi üzlet céljára szolgáló ingatlant, rendelkezik továbbá 5 építési telekkel is. Az érintett ingatlanok Magyarország különböző pontjain, de jellemzően Kelet-Magyarországon találhatók: Debrecen, Békéscsaba, Berettyóújfalú, Dunaújváros, Egyek, Fehérgyarmat, Hajdúnánás, Hajdúsámson, Mezőberény, Miskolc, Nádudvar, Tiszacsege, Tiszafüred, Újfehértó (Vj-147-005/2009. sz. irat).

## II.2. Kérelmezett

10. Az ÉLÉSKER Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: ÉLÉSKER, vagy ÉLÉSKER Kft.) a Békés Megyei Élelmiszer Kereskedelmi Vállalattól vált ki 1991. október 1-jén, mintegy 400 tulajdonossal, akik döntő részben a vállalkozás munkavállalói voltak. Az ÉLÉSKER Kft. az összefonódást megelőzően két magánszemély tulajdonában volt.
11. A privatizáció keretében 1993. végére összesen 15, Békés megyében lévő üzlet került a vállalkozáshoz, amelynek fő tevékenysége ekkor még élelmiszer- és vegyiáru kiskereskedelem volt. A nagyméretű (multinacionális) kereskedőknek a '90-es években tapasztalt jelentős térnyerésére adott válaszként 1998-ban az ÉLÉSKER Kft. csatlakozott a hazai szerveződésű CBA hálózathoz, majd ennek keretében 2000-ben beindította nagykereskedelmi tevékenységét is.
- A vállalkozás 2005 áprilisában csatlakozott a Reál hálózathoz, egyúttal a REÁL Hungária Kft. egyik tulajdonosa lett. Az ÉLÉSKER Kft. a Reál rendszernek a Békés, és részben Jász-Nagykun-Szolnok megyét lefedő régió regionális központja lett.
- A vállalkozás 2008. évi 8,29 milliárd forintos árbevételének kb. 75%-a származott kiskereskedelmi tevékenységből, a fennmaradó rész a nagykereskedelmi tevékenységből származott (Vj-147-005/2009. sz. irat).
12. Az ÉLÉSKER Kft. más vállalkozást nem irányít, de az irányítás szintjét el nem érő szavazati joggal rendelkezik néhány vállalkozásban<sup>1</sup>, amelyek közül jelen eljárásban

---

<sup>1</sup> Az ÉLÉSKER Kft. 30,49%-os részesedéssel bír a CSABA Belvárosi Parkolóház Kft. (5600 Békéscsaba, Andrassy út 3-5) vállalkozásban, amelyet 2009. június 29-én alapított az UNIVERZÁL Kereskedelmi Kft-vel (42,86%-os részesedés), Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatával (24,91%-os részesedés), valamint Varsányi Sándor magánszeméllyel (1,74%-os részesedés). A vállalkozás fő tevékenysége épületépítési projekt szervezése. Ez a gyakorlatban egy békéscsabai, belvárosi parkolóház megépítését, majd a későbbiekben működtetését jelenti. A projekt jelenleg megvalósítási szakaszban van, így a vállalkozás 2009. folyamán árbevételt egyáltalán nem realizált. A vállalkozás irányítási viszonyaira vonatkozóan megállapítható, hogy egyes, törvény által szabályozott kérdésekben  $\frac{3}{4}$ -es szavazati többség, a vállalkozás piaci magatartását, üzleti

egyedül a REÁL Hungária Élelmiszer Kereskedelmi Kft.-ben (1097 Budapest, Könyves Kálmán krt. 12-14. /Lurdy Ház III. em./) fennálló tulajdoni hányad és szavazati jog bír jelentőséggel.

### II.3. A REÁL rendszerének bemutatása

13. A REÁL Hungária Élelmiszer Kft. megalapításával került sor a REÁL rendszer létrehozására. Ezt a rendszert a REÁL Hungária Élelmiszer Kft. szindikátusi szerződése, valamint a REÁL és a ReálPONT hálózathoz csatlakozó kiskereskedők által aláírt szerződések szabályozzák. Jelen eljárásnak nem tárgya a REÁL rendszert létrehozó megállapodások versenyjogi értékelése.

A REÁL rendszer beszerzési társulás, amelyben kulcsszerepe a REÁL Hungária Élelmiszer Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-nek van. A döntéshozatali elveket és mechanizmusokat e társaság Alapító Okirata, valamint Szindikátusi Szerződése tartalmazza.

A REÁL Hungária Élelmiszer Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: REÁL Hungária Kft.) tevékenységét csak az alapítók javára végzi, önálló árbevétel nem realizál. Nem rendelkezik egy önálló vállalat ismérveivel, így megállapítható, hogy a REÁL Hungária Kft. nem teljes funkciójú vállalkozás.

14. A REÁL Hungária Kft. nyolc vállalkozás tulajdonában van, amelyek azonos nagyságú tulajdonrészrel, egyúttal azonos szavazati aránnyal rendelkeznek. A REÁL Hungária Kft. jelenlegi üzletrész tulajdonosai:

Arzenál-Régió Ipari, Kereskedelmi Kft.,  
ARZENÁL Kereskedelemfejlesztő Kft.,  
KELET-ALFI-KER Kereskedelmi Kft.,  
ALASZKA Kereskedelmi Kft.,  
„Z+D” Nagykereskedelmi és Diszkont Kft.,  
Kisalföld Fűszért Kereskedelmi Kft.,  
ÉLÉSKER Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.,  
Alföld-Szeged Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Valamennyi tag egy üzletrészrel rendelkezik a vállalkozásban, mindegyikük tulajdonrésze 12,5%. A vállalkozás társasági szerződése szerint a tagokat törzsbetéteik alapján illeti meg szavazati jog, vagyis valamennyi tag azonos szavazati joggal rendelkezik. A Szindikátusi Szerződés is az egy tag-egy szavazat elvet rögzíti.

Az Alapító Okiratban foglaltak szerint a társaság döntéseit egyes, a társaság tulajdonlását, törzstökéjét érintő kérdésekben a taggyűlésen egyhangú szavazattal, míg a társaság piaci megjelenését, magatartását illetőleg üzletpolitikáját befolyásoló kérdések többségében 2/3-os (egyek kérdésekben 75%-os) többséggel hozza.

A kérelmező nem rendelkezik semmilyen irányítási joggal a REÁL Hungária Kft. felett, de még a vizsgált ügylet révén sem szerez irányítási jogot a vállalkozás felett.

15. A REÁL Hungária Kft. üzletrész tulajdonosai egyúttal a REÁL rendszer (beszerzési társulás) nagykereskedelmi partnerei, régiós központjai, amelyek tevékenységüket egymástól a rendszerben megtestesülő megállapodás útján elhatárolt területeken végzik, ugyanakkor tevékenységükkel összességében az ország egész területét lefedik.

---

döntéseit befolyásoló döntések meghozatalához 2/3-os szavazattöbbség szükséges. Ez utóbbit a legnagyobb (42,86%) irányítási joggal rendelkező vállalat számára bármely másik két nagyobb (30,49%, 24,91%) szavazati joggal rendelkező társtulajdonossal elérheti, önmagában azonban nem, így a vállalkozás egyik tulajdonos irányítása alá tartozónak sem minősül.

A REÁL Hungária Kft. tényleges kereskedelmi tevékenységet nem folytat, szerepe elsősorban az éves keretszerződések megtárgyalása és megkötése a gyártókkal, importőrökkel, a gyártókkal (kivéve a megállapodás alá nem eső egyes termékcsoportokat), az alapítók egységes fellépésének intézményesült formájaként biztosítva a megfelelő kondíciók eléréséhez szükséges kereslet-nagyságot, ezáltal a tárgyalási pozíciót. Az éves keretszerződések megtárgyalása és megkötése után a gyártókkal, importőrökkel a régiós központok állnak kereskedelmi kapcsolatban, ami a megrendeléseket, szállításokat, számlázást, számlakiegyenlítést jelenti.

16. A rendszer lehetőséget biztosít arra is, hogy ne csak a kereskedelemben forgalmazott áruk, hanem a tevékenység végzéséhez szükséges áruk és szolgáltatások beszerzésére is egységesen kerüljön sor (pl. banki szolgáltatások, üzletek berendezései, stb.) Az együttműködés ugyanakkor nem terjed ki a kereskedelmi tevékenység végzéséhez szükséges ingatlanok (üzletek, raktárak) központosított vagy egységesített megvásárlására, illetve bérbe vételére. Ugyancsak létezik a közös értékesítési rendszerből kivett termékcsoportok köre, ezek beszerzését a nagykereskedelmi központok önállóan bonyolítják. Az e körbe tartozó termékek azonban egyrészt kizárólag helyi jelentőségű, másrészt választékbővítést célzó, és ezért összességében marginális jelentőségű termékek.
17. A régiós központok a nagykereskedelmi beszerzési, értékesítési feladatok ellátásán túl működtetik saját kiskereskedelmi boltjaikat (amelyek a REÁL rendszerhez tartoznak), valamint szervezik a saját működési területükön a REÁL és ReálPONT hálózatokat<sup>2</sup>, kiszolgálják az ily módon a hálózathoz csatlakozott kiskereskedőket, így saját kiskereskedelmi boltjaik mellett a csatlakozott boltok számára is megfelelő beszerzési lehetőséget kínálnak.
18. A REÁL régiós központként működő nagykereskedő – a megállapodás alá nem eső egyes termékcsoportokat kivéve – nem folytathat nagykereskedelmi tevékenységet a REÁL csoportba nem tartozó ügyfelek kiszolgálásával.
19. A beszerzési társulás létrehozásának és működtetésének célja az élelmiszer- illetve fogyasztási cikk kereskedelem területén tevékenykedő jelentős számú és piaci erejű nagyméretű kereskedő súlyának ellensúlyozása, illetve az általuk képviselt kihívásnak való megfelelés, egyúttal a piacon maradás esélyének javítása.

### III.

#### Az összefonódás tárgya, tartalma

20. A kérelmező ALASZKA Kereskedelmi Kft. (a továbbiakban: ALASZKA Kft.) az ÉLÉSKER Kft. üzletrészeinek megvásárlásával megszerezte az ÉLÉSKER Kft. feletti irányítási jogot. Az összefonódás két élelmiszer- és vegyi áru kereskedelemmel foglalkozó gazdasági társaság között történik.
21. Az ÉLÉSKER Kft. – hasonlóan az irányításszerző ALASZKA Kft.-hez – a REÁL Hungária Élelmiszer Kft. törzstőkéjének 12,5%-át kitevő üzletrész tulajdonnal rendelkezik, így az irányításszerző ALASZKA Kft.-nek a vizsgált ügyletet követően a

---

<sup>2</sup> A REÁL Élelmiszer üzletláncba (hálózatba) a 100 négyzetméter feletti alapterületű boltok, míg a ReálPONT hálózatba az ennél kisebb eladóterű üzletek tartoznak. A régiós központok feladata a hálózat működtetése keretében az üzletek raktárról való kiszolgálása, illetőleg ilyen igény esetén az árunak a boltba történő kiszállítása, ennek szervezése és ütemezése, a partnerek folyamatos ellátása az aktuális kereskedelmi akciókra vonatkozó, valamint egyéb, a tevékenység szempontjából fontos információkkal.

saját korábbi 12,5%-os közvetlen részesedése mellett ugyanakkora közvetett részesedése is lesz a REÁL Hungária Élelmiszer Kft-ben. A vizsgált ügylet azonban a – nem teljes funkciójú vállalatnak minősíthető – REÁL Hungária Élelmiszer Kft. irányítási viszonyaiban érdemi változást nem eredményez (Vj-147-006/2009. sz. irat).

#### IV.

##### Az engedélykérési kötelezettség megalapozottsága

22. Az ÉLÉSKER Kft. törzstőkéje 100%-át kitevő üzletrészeinek az ALASZKA Kft. általi megszerzése a Tpvt. 23. §-ának (1) bekezdése b) pontja szerinti összefonódásnak minősül, mert az ALASZKA Kft. üzletrészvásárlás útján közvetlen irányítást szerez az ÉLÉSKER Kft. felett.
23. Az ügylet közvetlen résztvevői az ügyletet megelőzően egymástól független vállalkozásoknak minősültek.
24. Az ALASZKA Kft. vállalkozáscsoportjának az ügyletet megelőző évben elért, a Tpvt. 27. §-ának (1) bekezdése szerinti számított összesített nettó árbevétele 8.794 millió Ft volt. Az ÉLÉSKER Kft. ügyletet megelőző évben elért, a Tpvt. 27. §-ának (1) bekezdése szerinti számított összesített nettó árbevétele 8.297 millió Ft volt (Vj-147/2009. sz. irat).

Tekintettel arra, hogy az ALASZKA Kft. vállalkozáscsoportja és az ÉLÉSKER Kft. előző évi együttes árbevétele meghaladja a tizenötmilliárd forintot, és az összefonódásban két vállalkozáscsoport előző évi árbevétele külön-külön meghaladja az 500 millió forintot, hiszen mindkét résztvevő önmagában eléri ezt a mértéket, így az összefonódáshoz a Gazdasági Versenyhivatal engedélye szükséges.

#### V.

##### Az érintett piacok

###### V.1. Az érintett árupiacok

25. Az összefonódás közvetlen résztvevőinek tevékenysége alapján az érintett termékpiacok az élelmiszer- és vegyi áru nagykereskedelem piacai, az élelmiszer- és vegyi áru kiskereskedelem piacai, valamint a nagykereskedők beszerzési piacai.
26. Az ügylet közvetett résztvevője, az ALASZKA 2000 Kft. tevékenysége az üzleti célú ingatlanok hasznosításának piacát érinti, vagyis az ügylet szempontjából az üzleti célú ingatlanok hasznosításának piaca is érintett piacnak tekintendő. E piaccal kapcsolatban megemlítendő, hogy az úgy az élelmiszer- és vegyiáru nagykereskedelmi piacnak, mint az élelmiszer- és vegyiáru kiskereskedelmi piacnak egyik input piacának tekinthető. Az üzleti célú ingatlanok hasznosítása egyik módja ugyanis az ingatlanok nagy- vagy kiskereskedelem céljára történő bérbe adása, és az ügylet közvetlen résztvevőjének, az ALASZKA 2000 Kft-nek a tevékenysége zömében éppen a tulajdonában lévő ingatlanok ilyen célból való bérbe adása.

###### V.2. Az érintett földrajzi piacok

27. Az élelmiszer- és vegyi áru nagykereskedők beszerzési piacaik keresleti oldalán lépnek fel, melyek esetén a piacok földrajzi kiterjedése az egyes termékek szállíthatóságának függvényében határozható meg. Ennek megfelelően a legtöbb termék földrajzi piaca (legalább) országos, míg a kisebb szállítás-tűrő (romlékonyabb) termékek földrajzi piaca jellemzően regionális.

Az élelmiszer- és vegyi áru nagykereskedelem piaca (melyen az élelmiszer- és vegyi áru nagykereskedők a kínálati oldalon, az élelmiszer- és vegyi áru kiskereskedők pedig a keresleti oldalon lépnek fel) jellemzően regionális piacnak minősíthető. Ennek oka, hogy a nagykereskedelmi tevékenység keretében az egyes áruk kiszállítása, illetve kiskereskedő általi szállítás esetén elszállítása 150-200 km-es körzeten belül rentábilis, területi alapon szerveződött nagykereskedelmi központokon, telephelyeken keresztül.

Az élelmiszer- és vegyi áru kiskereskedelem piaca (melynek kínálati oldalán a kiskereskedő, keresleti oldalán pedig a végfelhasználó áll) a fogyasztók vásárlási szokásai és preferenciái alapján jellemzően helyi piac.

Az üzleti célú ingatlanok hasznosításának piaca – elsősorban a piac keresleti oldalán szereplők szempontjai alapján – földrajzi szempontból regionális, ennek megfelelően az ALASZKA 2000 Kft. tevékenysége által érintett földrajzi piac Kelet-Magyarország területében határozható meg.

### V.3. Piacra lépési akadályok, korlátok

28. Sem az egyes termékpiacon, sem az élelmiszer- és vegyi áru nagykereskedelem piacán, sem az élelmiszer- és vegyi áru kiskereskedelem piacán, sem pedig az üzleti célú ingatlanok hasznosításának piacán nem azonosíthatók olyan speciális jogi szabályok, gazdasági korlátok, vagy az egyes vállalkozások által teremtett korlátok, amelyek a tevékenységet, a piacra lépést, vagy a piacról való kilépést akadályoznák vagy megnehezítenék vagy bárhogy befolyásolnák, többletköltséget, vagy jelentős elsüllyedt költséget okoznának.

### V.4. Az érintett piaci verseny

#### A beszerzési piacok

29. Az élelmiszer- és vegyi áru nagykereskedők az élelmiszerek és nem-élelmiszer-termékek széles skálájával végzik kereskedelmi tevékenységüket. Az ezen termékek piacait az élénk verseny jellemzi. Úgy a kínálati, mint a keresleti oldalon szinte minden termék esetében viszonylag nagyszámú piaci szereplő van jelen.

A következő táblázat az ügylet résztvevőinek az egyes élelmiszer-csoportok piacain tapasztalható részarányait mutatja be (Vj-147-006/2009. sz. irat):

Termékcsoport	Országos %		Regionális %*	
	ALASZKA	ÉLÉSKER	ALASZKA	ÉLÉSKER
Alapv. élelmiszer	0,52	0,59	10,48	11,89
Dohányip. term.	0,07	0,09	1,31	1,87
Élv. cikk (éd, kávé, tea)	0,43	0,25	8,67	5,08
Hús, tölt. áru	0,09	0,13	1,86	2,63
Italárúk	0,46	0,26	9,12	5,15
Pékáru	0,21	0,41	4,11	8,28
Tejtermék	0,23	0,32	4,51	6,35
Vegy. házt. cikk	0,41	0,21	8,27	4,27
Zöldség, gyümölcs	0,07	0,13	1,46	2,66

\*a két résztvevő különböző régióban tevékenykedik!

30. A közös értékesítési rendszerből kivett termékcsoportok a következők:  
 – Helyi készítésű termékek: ezek olyan szállítók termékei, akik csak helyi jelentőségű termékeket állítanak elő, illetve országos szállításra nem képesek,

- Speciális termékek (gyógynövények, gyógyteák, diabetikus termékek, friss hal és tenger gyümölcsei, zöldség, gyümölcs, tojás, virág, egyéb helyi jellegzetességek)
- Egyéb: (magyar pincészetek kizárólagosan kijelölt bor szaknagykereskedő cégei, régiós központok saját import termékei).

A REÁL értékesítési rendszeréből kivett termékek piacain elvben lehetne horizontális hatása a fúzióknak, azonban a jellegét tekintve inkább választékbővítő termékek tekintetében a felek beszerzései és értékesítései a teljes piac csekély részét képezik, így a fúzió következtében fellépő horizontális hatás nem valószínűsíthető. Az inkább helyi jellegű termékek piacainak földrajzi kiterjedése szűkebb, ahol horizontális hatás a fúzió következtében nem léphet fel.

#### Az élelmiszer- és vegyi áru nagykereskedelem piaca

31. A jelen eljárásban vizsgált ügylet egyes résztvevőinek nagykereskedelmi tevékenysége által érintett regionális nagykereskedelmi piacokon a következő piaci részesedések határozhatók meg (Vj-147-006/2009. sz. irat):

Régió	Hajdú-Heves-Szolnok					Békés				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
ALASZKA	9	7	8	7	7	-	-	-	-	-
ÉLÉSKER	-	-	-	-	-	5	5	5	4	4
Metro	30	27	28	29	27	41	41	40	40	42
CBA	18	16	13	14	13	3	5	5	5	6
COOP	13	10	12	11	11	5	5	6	4	6
Interfruct	8	6	7	5	5	13	12	10	10	6
Egyéb	22	34	32	34	36	34	32	34	37	32

32. Az ügylet résztvevőinek nagykereskedelmi tevékenysége a REÁL rendszer keretein belül, a REÁL rendszerben elfogadott szabályok szerint folyik. E szabályok alapján tevékenységüket terület szerinti megosztásban végezték eddig is, azaz egymással már az ügyletet megelőzően sem versengtek. Az irányításszerző vállalkozás debreceni C+C raktárából korábban is folytatta kiskereskedők REÁL keretein kívüli, fizetés ellenében való azonnali kiszolgáltatását, erre a tevékenységre az ügylet nem gyakorol hatást.

#### Az élelmiszer- és vegyi áru kiskereskedelem piaca

33. Az élelmiszer- és vegyi áru kiskereskedelem piacait az élénk verseny jellemzi. A piac kínálati oldalán jellemző a nagyszámú kereskedő jelenléte.
34. Az ALASZKA Kft. összesen 6 saját tulajdonú kiskereskedelmi boltot üzemeltet, valamennyit Hajdú-Bihar megyében.<sup>3</sup>
35. Az ÉLÉSKER Kft. összesen 22 saját tulajdonú kiskereskedelmi boltot üzemeltet, valamennyit Békés megyében.<sup>4</sup>
36. Megállapítható, hogy az ügylet közvetlen résztvevőinek kiskereskedelmi tevékenysége egymástól különböző földrajzi területeket, ezzel különböző földrajzi piacokat érint.

<sup>3</sup> A boltok listája az 1. sz. mellékletben található, forrás: Vj-147-006/2009. sz. irat.

<sup>4</sup> A boltok listája a 2. sz. mellékletben található forrás: Vj-147-006/2009. sz. irat.



37. Az üzleti célú ingatlanok hasznosításának piacán – úgy országosan, mint az érintett területet érintően – igen nagyszámú vállalkozás tevékenykedik. Az üzleti célú ingatlanok hasznosításának érintett kelet-magyarországi piacán élénk piaci verseny valószínűsíthető, ilyen körülmények között az ALASZKA 2000 Kft-nek e piacon nem lehet jelentősebb piaci részaránya, vagy piaci ereje. Ezt támasztják alá az Interneten elérhető adatok is (Vj-147-009/2009. sz. irat). Az üzleti célú bérlemények piacát általános túlkínálat jellemzi, ami alól legfeljebb néhány frekvenciáltabb földrajzi terület képez kivételt, nem érintve az ALASZKA Kft. tevékenysége által érintett régiót, hiszen a kedvezőbb keresletű földrajzi területek jellemzően a fővárosban és vonzáskörzetében találhatók.

#### **V.5. Szabályozási háttér**

38. Az eljárás tárgyát képező ügylet a Tpvt. 23. § (2) bekezdés a) pontjában leírt módon (többségi tulajdon- és szavazati jog megszerzése) létrejött összefonódás. Az összefonódás megítélésére a GVH rendelkezik hatáskörrel. A Tpvt. 28. §-ának (1) bekezdése értelmében jelen irányításszerzés esetén a kérelmet a Tpvt-ben szabályozott határidőben és formában az irányításszerző ALASZKA Kft-nek kellett benyújtania. A szabályozás értelmében a kérelem benyújtásával kapcsolatos kötelezettség megszegése, vagy nem megfelelő teljesítése esetén az ALASZKA Kft. vonható felelősségre.
39. A Tpvt. 28. §-ának (2) bekezdésében foglalt szabályozás szerint az engedély iránti kérelmet a nyilvános ajánlati felhívás közzétételének, a szerződés megkötésének vagy az irányítási jog megszerzésének időpontjai közül a legkorábbtól számított harminc napon belül kell benyújtani.  
Fenti szabályozás alapján a kérelem elkésettnek tekinthető, mert az ügy a szerződés megkötésének, mint az irányítási jog megszerzésének napjától számított 79. napon lett postára adva (és a 80. napon érkezett a GVH-hoz). A kérelmező megkésett kérelme téves szabályismereten (értelmezésen) alapult, jóhiszeműségét bizonyítja ugyanakkor, hogy késve ugyan, de saját kezdeményezésre adta be a kérelmet (Vj-147/2009. sz. irat).
40. A Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a GVH Versenytanácsa Elnökének 3/2009. számú közleménye (a továbbiakban: Közlemény) szerint a GVH az egyszerűsített eljárást alkalmazza abban az esetben, ha (III. 2. ii.) az összefonódásnak van horizontális és/vagy vertikális és/vagy portfólió hatása, de
- a) nincs olyan érintett piac, amelyen a vállalkozás-csoportok együttes részesedése meghaladja a 20%-ot, és
  - b) nincs olyan, az összefonódásban érintett bármely két vállalkozás-csoportot (mint vevőt és eladót) összekötő érintett piac, amelyen akár az eladó, akár a vevő vállalkozás-csoport egyedüli piaci részesedése meghaladja a 25%-ot, és
  - c) nincs olyan a portfólió hatással érintett piac, amelyen valamelyik vállalkozás-csoport egyedüli piaci részesedése meghaladja a 25%-ot.

A vizsgált ügylet a Közlemény III. fejezetének 2. pontja ii. alpontjában foglaltaknak megfelel. Megállapítható továbbá, hogy

- a) konglomerátum hatás hiányában az érintett vállalkozások pénzügyi-vagyoni helyzete lényegesen nem változik, és
- b) az ügylet egyik résztvevőjének sincs 30%-ot meghaladó piaci részesedése egyik piacon sem, és

- c) egyik piacon sem mutatkozik reális veszély versenyt korlátozó stratégiák alkalmazhatóságára a résztvevők helyzetének javulása következményeként a piac jellemzői alapján.

Fentiek alapján az érintett ügylet egyszerűsített eljárás keretében volt vizsgálható.

## VI.

### A kérelmezőnek az üggyel kapcsolatos érdemi előadása

41. A kérelmező álláspontja szerint a vizsgált ügyletnek nincs sem horizontális, sem vertikális, sem portfólió hatása. Az ügyletnek a kérelmező véleménye szerint konglomerátum hatása sem valószínűsíthető. A kérelmező álláspontja szerint az összefonódásnak nincs hátrányos következménye.
42. A kérelmező nyilatkozata szerint az ügylet lehetővé teszi hosszú távú piaci jelenlétét, a stabilitás elérését, valamint a hálózat bővülését. Az ügylet nyertesei álláspontja szerint a fogyasztók lesznek, akik a piacon szélesebb termékválasztékkal, kedvezőbb árakkal fognak találkozni a mennyiségi vásárlások és az összehangolt akciók aktivitásnak köszönhetően.
- A kérelmező álláspontja szerint az összefonódás elősegíti az ésszerűbb szolgáltatásnyújtást, szervezést, mert a logisztika terén jelentős megtakarítások jelentkeznek, és várható az adminisztráció csökkenése is, megvalósulhatnak továbbá informatikai, logisztikai beruházások is. Fenti előnyök elérését az összefonódás eredményeképpen létrejövő méret teszi lehetővé.
- A kérelmező szerint a vizsgált ügylet elősegíti a résztvevők bel- és külpiacon versenyképességét.

## VII.

### Az összefonódás értékelése

#### VII.1. Az összefonódás célja

43. Az ügylet révén az irányításszerző ALASZKA Kft. az ÉLÉSKER Kft. valamennyi üzletrészét megszerzi. Úgy az irányításszerző, mint az irányítás alá kerülő vállalkozás élelmiszer- és vegyi áru nagykereskedelem, valamint élelmiszer- és vegyi áru kiskereskedelem terén tevékenykedik, eltérő földrajzi területen, a REÁL rendszer keretében. Az ügylet célja a gazdaságos üzemmérethez közelebbi méret elérése, és az ebből fakadó előnyök kiaknázása a versenyképesség megőrzése céljából.
44. A vizsgálat tárgyát képező ügylet alapjául szolgáló üzletrész adásvételi szerződés konkrét versenykorlátozást célzó, vagy arra alkalmas szerződési feltételt nem tartalmaz, és ilyen tárgyú egyéb megállapodás a kérelemben foglaltak szerint az adásvételi szerződéshez közvetlenül nem kapcsolódik.

## VII.2. Az összefonódás várható hatásai

### *Horizontális hatás*

45. Bár úgy az irányításszerző, mint az irányítás alá kerülő vállalkozás az élelmiszer- és vegyi áru nagy- és kiskereskedelem árupiacain tevékenykedik, azonban tevékenységüket a REÁL rendszer keretében, annak szabályai szerint, e körben meghatározott és egymástól különböző földrajzi területen folytatják. A REÁL rendszer beszerzési társulásként egységesíti a beszállítókkal való üzletkötést, azaz az összefonódás két közvetlen résztvevője az ügylet megelőzően sem saját nevében jelent meg beszerzési piacain, így az ügylet e téren horizontális hatással nem jár, mivel a felek ezeken a piacokon már a tranzakció előtt is koordináltan intézték beszerzéseiket a REÁL csoporthoz kapcsolódva.

Az üzletrész átruházás következtében ezen piacok erőviszonyai, illetve szerkezete nem változik meg, vagyis nem várható, hogy az ügylet jelentős mértékben csökkentené a versenyt ezeken az érintett piacokon.

A REÁL rendszer szabályai szerint léteznek a közös értékesítési rendszerből kivett termékcsoportok, ezek azonban részben helyi jelentőségű, részben pusztán választékbővítés célját szolgáló termékek, amelyek piacain a vizsgált ügylet horizontális hatásának hiánya, illetve legfeljebb elhanyagolható mértéke állapítható meg, vagyis nem várható, hogy az ügylet jelentős mértékben csökkentené a versenyt ezeken az érintett piacokon.

Az ügylet közvetlen résztvevői nagykereskedelmi tevékenységüket a REÁL rendszer részeként, régiós nagykereskedelmi központként végzik, az ezen tevékenységük által érintett földrajzi területet a REÁL rendszer szabályozása határozza és határozza meg, jelen ügylettől függetlenül megakadályozva az ügylet résztvevőinek versengését a nagykereskedelem szintjén azzal, hogy a tevékenységi területeik egymást földrajzilag nem fedik át. Ebből adódóan az ügyletnek a nagykereskedelem szintjén horizontális hatása nem várható, így az sem, hogy az ügylet jelentős mértékben csökkentené a versenyt az érintett piacon.

A szintén a REÁL rendszerében folytatott kiskereskedelmi tevékenységét a két résztvevő különböző földrajzi piacokon folytatja, így az ügyletnek a kiskereskedelem szintjén nem várható horizontális hatása, így az sem, hogy az ügylet jelentős mértékben csökkentené a versenyt az érintett piacon.

Megjegyzi a Versenytanács, hogy amennyiben az ügylet által érintett vállalkozások nem a REÁL rendszer keretében, hanem önállóan folytatnák tevékenységeiket, akkor sem lehetne az ügyletnek jelentős hatása az érintett piacokra, a felek azokon meglévő alacsony részesedéseire tekintettel.

### *Vertikális hatás*

46. Az ügylet közvetlen résztvevői az élelmiszer- és vegyiáru nagy- és kiskereskedelem árupiacain tevékenykednek, azonban a vertikum egymást követő szintjein elfoglalt piaci pozíciójuk alapján a fúzió következtében vertikális hatás fellépése nem valószínűsíthető. Emellett a felek tevékenységüket a REÁL rendszer keretében végzik, ahol szigorúan szabályozott, hogy mely kiskereskedő melyik régiós központtal (nagykereskedővel) állhat kereskedelmi kapcsolatban.

47. Az érintett piacok szerkezetéből, a vállalkozások piaci pozíciójából adódóan a fúzió következtében fellépő portfólió- vagy konglomerátumhatás nem valószínűsíthető.

### **VIII.**

#### **Bírság megállapítás**

48. Az eljárás megindulásának időpontja a kérelem GVH-hoz érkezésének időpontja alapján 2009. november 19. A kérelem hiányainak pótlására 2010. február 2-án került sor, így ez a dátum az ügyintézésre rendelkezésre álló határidő kezdőnapja.
49. A Tpv. 28. §-ának (2) bekezdésében foglalt szabályozás alapján a kérelem elkésettnek tekinthető, mert az irányítási jog megszerzésének napjától számított 80. napon érkezett a GVH-hoz, illetve a 79. napon lett postára adva, vagyis a kérelmező 49 nap késedelembe esett.  
A Tpv. 79. §-a értelmében a bírság összege a 24. § szerinti engedély iránti kérelem előterjesztésének elmulasztása esetén legfeljebb napi kettőszázezer forint.  
A Tpv. 78. §-ának (1) bekezdésében foglalt szabályozás szerint az eljáró versenytanács bírságot szabhat ki azzal szemben, aki e törvény rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja.
50. A 49 napos késedelem esetén a Tpv. 79. §-a alapján kiszabható legmagasabb bírságösszeg 9.800.000,- Ft. A kérelmező előző éves árbevétele 8,63 milliárd forint volt, amelynek a Tpv. 78. §-ának alkalmazása szempontjából releváns 10%-a jelentősen magasabb, mint a bírságnak a Tpv. 79. §-a szerint kiszabható legmagasabb összege.
51. A kérelmező kérte, hogy a GVH tekintszen el a mulasztási bírság kiszabásától. Kérése indokaként előadta, hogy kérelme késedelmes beadását a vonatkozó jogszabályok megfelelő mélységű ismeretének hiánya, valamint a cégbírósi ügyintézés miatti függő helyzet okozta, és a késedelem nem veszélyeztette semmilyen szempontból a gazdasági versenyt. A kérelmező ezzel kapcsolatban utal a Tpv. 78. §-ának (3) bekezdésére is, amely szerint a bírság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására – tekintettel kell meghatározni, miközben a jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg (Vj-147-008/2009. sz. irat).
52. A Versenytanács az előadottakkal kapcsolatban hangsúlyozza, hogy a jog ismeretének hiánya nem mentesít az érintett jogszabály betartásának kötelezettsége és a jogkövetkezmények viselése alól. A cégbejegyzésig eltelt idő sem hagyható figyelmen kívül a késedelem időtartamának számítása során, hiszen a Tpv. szerint nem a cégbejegyzésről kell tájékoztatni a GVH-t, hanem a szerződéskötéshez kell a GVH engedélyét kérni.

53. Mindezekre tekintettel a Versenytanács megállapította a mulasztást és annak 49 napos tartamára napi 100.000 Ft (Egyszázezer forint) bírságot állapított meg.
54. A napi bírság mértékének meghatározása során a Versenytanács figyelembe vette azt, hogy az irányításszerzés engedélyezése iránti kérelmet az ügyfél – ha késve is –, de benyújtotta. A jelzett körülményekre tekintettel a Versenytanács a napi bírságtétel felét látta indokoltnak alkalmazni.
55. A kérelmező a Tpv. 62. §-ának (1) bekezdése szerinti eljárási díjat megfizette (Vj-147-001/2009. sz. irat).

## **IX. Jogorvoslat**

56. A jogorvoslati jog a Tpv. 83.§-án alapul.

Budapest, 2010. március 23.

Dr. Miskolczi-Bodnár Péter sk.  
előadó versenytanács tag

Dr. Gadó Gábor sk.  
versenytanács tag

Dr. Dobos Gergely sk.  
versenytanács tag

**1. sz. melléklet: Az ALASZKA Kft. által üzemeltett kiskereskedelmi boltok:**

- Debrecen, Mikepércsi u.,
- Debrecen Jerikó u.,
- Tiszacsege, Kossuth u.,
- Hajdúsámson, Rákóczi u.,
- Derecske, Köztársaság út,
- Egyek, Hunyadi u.

**2. sz. melléklet: Az ÉLÉSKER Kft. által működtetett kiskereskedelmi boltok:**

- Békéscsaba, Ipari u.,
- Békéscsaba, Táncsics u.,
- Gyula, Varsándi u.,
- Szarvas, Béke u.,
- Békéscsaba, Andrássy u. 5.,
- Békéscsaba, Andrássy u. 65.,
- Békéscsaba, Kazinczy u.,
- Békéscsaba, Lencsés u.,
- Békéscsaba, Mazán L. u.,
- Gyula, Kossuth tér,
- Gyula, Béke sgt.,
- Gyula, Temesvári u.,
- Orosháza, Huba u.,
- Orosháza, Könd u. 36.,
- Orosháza, Dózsa u.,
- Orosháza, Avar u.,
- Orosháza, Könd u. 80.,
- Szarvas, Szabadság u.,
- Békés, Széchenyi tér,
- Békés, Ady E. u.,
- Sarkad, Szent István tér,
- Mezőhegyes, Szt. György tér.